

Landsverk livir við kritikki hvønn einasta dag

Ewald Kjølbro
stjóri Landsverk

Sosialurin hevur í tveimum útgávum í síðstu viku roynt at sáa iva um, hvørt uppsøg-nin av einum byggileiðara í sambandi við skúlaverkæt-lanina við Marknagil var í lagi. Í oddagreinini í blaðnum fríggjadagin undir heitinum “Forklára teg Ewald”, setir høvundurin retoriska spurn-ingin “Er ikki pláss fyri krit-ikki í Marknagili”.

Jú, sjálvandi er pláss fyri kritikki her, eins og tað er í sambandi við eina og hvørja aðra verkætlan, sum Landsverk varðar av. Hetta eru umstøður, sum stovnurin livir við hvønn einasta dag. Og jú, eg vil fegin forklára meg enn einaferð.

Eg havi ta áskoðan, at konstruktivur kritikkur beinleiðis er ein fortreyt fyri at fáa eitt mál lýst best møguliga. Tess fyrr slíkur kritikkur kemur, eins og tað hevur verið í sambandi við Marknagil, tess betri og

lættari er at rætta inn, tá hetta er neyðugt.

Í greinini inni í blaðnum fríggjadagin undir heitinum “Landsverk kippir kritikarar” stendur, at “Landsverk hevur spælt sær av við øll fólkin, sum kunnu geva eitt mótspæl til ráðgevar og arbeidstakarar, sum kunnu fyrihalda seg kritiskt til verkætlanina”. Hendan útsøgnin byggir á niðurstøðu í kæruni frá fyrr-verandi byggileiðara, sum mátti fara úr starvi í februar, tí grundarlagið undir starv-inum ikki var til staðar long-ur, og framvegis ikki er tað.

Her er neyðugt við eini rættleiðing. Av teimum fyra fólkunum, sum vóru knýtt at verkætlanini við Marknagil, eru framvegis helmingurin í starvi. Áðrenn byggileiðarin fór frá, valdi verkætlanarov-astin at siga upp og flyta aft-ur til Danmarkar, har hann fór í annað starv, tá uppsagn-artíðin á Landsverki var úti. Tað var sjálvandi óheppið, at ein slíkur lyklapersónur valdi at fara, men síðani tá er nýggjur maður komin í hans-ara stað, umframt tey áður-nevndu tvey, sum framvegis arbeiða við verkætlanini. Harafturat hevur stovnurin havt ráðgevinguttanífrá, sum hevur luttið í at granska verkætlanina.

Fráfarni byggileiðarin, sum einans var í starvi á

Landsverki í seks mánaðir, var ikki lyklapersónur í teim-um fasum, sum verkætlanin higartil hevur verið í. Heldur ikki hevði hann nakað bein-leiðis samskifti við ráðgev-ararnar. Ongin annar bygg-ileiðari er settur í hansara starv enn og verður tað heldur ikki, fyrr enn fleiri arbeidstøkur eru farnar í gongd. Væntandi um nakrar mánaðir.

Tað kann sjálvandi vera torført hjá teimum, sum ikki kenna byggivinnuna, at seta seg inn í, hvussu ein bygg-i-tilgongd virkar frá byrjan til enda. Orsakað av, at verkæt-lanin gjørdist munandi dýrari, enn figgjarkarmurin loyvi, er verkætlanin nógv seink-að og er framvegis í fyrra helmingi á tí fyrstu arbeids-tøkuni, sum er jørð og beton. Tað vil siga, at tað er jørðar-beiðið, sum verður gjørt nú. Og í veruleikanum er ikki brúk fyri meira enn einum byggileiðara úti á plássinum, fyrr enn fleiri arbeidstøkur eru byrjaðar.

Fyri at venda aftur til uppsagnarmálið av bygg-i-leiðaranum, fari eg staðiliga at vísa aftur, at uppsøgnin er framduttan haldgóða grundgeving. Orsøkin er eina og aleina, at verkætlan-in dróg út, og at grundarlagið undir starvinum hjá bygg-i-leiðaranum var burtur.

Forklaringin er hendan: Eftir lisitátiónina 28. august 2012, har samlaðu tilboðini lógu 155 mió. kr. oman fyri játtanarkarmin í verk-lags-lógini, var longu greitt, at um-tað skuldi vera møguligt at gjøgnumføra verkætlanina, gjørdist neyðugt við stórum sparingum.

Sum byggiharri hevði Landsverk sjálvandi eina týðandi uppgávu at finna allar tær sparingar, sum vóru møguligar. Stovnurin fór tí beinanvegin undir at greina verkætlanina við tí endamáli at finna hesar sparingar. Væl at merkjauttan at hetta grundleggjandi mátti ganga út yvir dygdina á verkæt-lanini. Eisini sjálvtt um tað møguliga ikki bar til at røkka einum byggikostnaði, ið helt seg innan fyri táverandi játt-anarkarm.

Hóast eina eykajáttan á 64 mió. krónur, var framvegis neyðugt við øllum hugsandi sparingum. Stóru sparing-arnar gjørdur samstundis, at verkætlanin mátti endavend-ast og í stóran mun teknast av nýggjum. Orsakað av hesum víðfevndu eykauppgávum, kundi ikki roknað við mynd-ugleikagóðkenning, fyrr enn í fyrsta lagi við endan av au-gust 2013.

Sum natúrlig avleiðing av hesum útgreinandi arbeiði, bar ikki til at fara undir bygg-

ing, fyrr enn seint á heysti 2013. Av somu orsök var ikki brúk fyri meira enn einum byggileiðara á sjálvum bygg-i-plássinum, fyrr enn tá.

Ætlanarskrivið hjá Lands-verki um uppsøgn varð av-hendað byggileiðaranum 1. februar 2013, tá lagnan á verkætlanini við Marknagil framvegis var óviss. Hetta tí tilboðini til sjálva byggingina lógu langt oman fyri játtan-arkarmin. Hendan støðan var galdandi líka fram til 22. mars 2013, tá uppskotið um eykajáttan varð samtykt í Løgtinginum.

Fráfaringaravtalan, sum varð undirskrivað 23. mai 2013, kom í lag eftir ynski frá byggileiðaranum sjálvum og hevði ikki nakað beinleið-is samband við sjálva upp-søgnina at gera, eftirsum hoyringsskrivið um upp-søgn varð avhendað longu 1. februar 2013. Tað er einki óvanligt í, at almenn starvs-fólk fáa fráfaringaravtalur, tá serligar umstøður gera seg galdandi.

Í greinunum í Sosialinum verður nevnt, at byggileiðarin umvegis advokat í eini kærui til Innlendismálaráðið hevði viðmerkingar til verkæt-lanina, sum millum annað snúgva seg um vánaliga góðskutrygging av arbeiði-num.

Til hetta er at siga, at tað

er heilt vanligt í stórum verk-ætlanin, at ymisk viðurskipti ikki er fingin endaliga upp á pláss í hesi fasu á verkætlan-artilgongdini. Fyri at avdúka møguligar veikleikar ella feil-ir í eini verkætlan, verður tí skipað fyri eini innanhýsis gransking, so ivasom viður-skipti kunnu rættast.

Ein partur av hesum er endalig góðskutrygging, sum sostatt í góðari tíð er komin í rættlag, áðrenn sjálv bygg-ingin byrjar. Nakað, sum er heilt natúrligt.

Tað er altíð keðiligt at siga starvsfólkunum farvæl, men í hesum føri bar tíverri ikki til at gera annað. Byggileiðarin var áramálssettur og løntur av sjálvari verkætlanini og var harvið ikki partur av fasta starvsfólkahópinum hjá Landsverki. Tað bar tí ikki til at finna annað starv á stovninum til hansara. Longri er tann søgan ikki, hó-ast ídnu royndina hjá Sosiali-num at spinna nakað annað burturúr.

Gregersensk grádigheit

Virgar T. Dalsgaard

Líka síðani heystið 2008 hava ikki bara danskarar og før-oyingar, men allir europearar fingið at vita, at man skuldi spara, vera lønarbeskeðin, hava samfelags-sinnalag, vera mátahaldandi og minka um alt marglæti, so tey hart

plágaðu europæisku lond-ini kundu lofta sær aftur. Samstundis hava eisini verið økonomar, sum messaðu og gramdu seg um, at vit brúktu for lítið, men tað er ein onnur søga. Teir flestu smáu og meinigu lønmóttakarar hava, ið hvussu so er, noyðst at verið afturhaldandi við løn-arkrøvum og minka seglini í tí dýrkandi gerandisdegnum. Reallønin hevur tessvegna sturtað niður eftir hjá van-ligum lønarfólki hesi síðstu fimm árin.

Í einum slíkum arbeiðs-klima er tað ófatuligt, at ein blaðstjóri, ein “primus inter pares”, ein ósjálviskur odd-

amaður á trotabúgvinum Dimmalætting skal kunna loyva sær at prioritera seg sjálvan so grovt fram um alla sína manning av løn-móttakarum, at teir allir vera við sviðið soð, meðan hann sleppur næstan heilt figgjar-liga snikkaleysur.

Hesin talentleysi mein-ingsfabrikantur hevur nú í fleiri ár sitið og arbeiðt Dimmalætting miðvíst eftir reyv – tað er ein tragedia, men at hann skal belønast fyri tað, er ein katastrofa.

Dimmalætting var eitt heiðurskrýnt blað við skila-góðum og edrúiligum ríkis-felags-meiningum, men í

Gregersenskari tíð bleiv tað eitt vulgert tjóðveldisorgan, sum viðhørt var líka so heila-deytt sum “Fjúrtdandi septem-ber” í sínari tíð.

Men lat tað nú vera, vit hava jú talu- og skrivifrælsi, so sjálvtt gregersenskir tank-ar hava rætt til at koma upp á prent. Men man hevur ikki nakað moralskt frælsi til at kúga og manipulera sítt starvsfólk.

Tað, eg minnst, høvdu skip sjópant, sum tryggj-aði, at manningin fekk sítt, áðrenn aðrir kreditorar. Tað er fyri meg ein gáta, hvussu Gregersen kann hava mani-pulerað sína manning so

grovt, at hann kann fáa alt sítt, áðrenn aðrir kreditorar. Fakfeløgini áttu langt síðani at havt kravt ein kausul, sum vissaði lønarfólkinum á Dimmalætting sín part, áðr-enn aðrar kreditorar, eisini áðrenn tann ovasta leiðaran.

Harra Gregersen skuldi sjálvandi staðið pent í lønar-køini sum øll hini starvsfólk-ini, so einfalt er tad!

Hava lønarfólkini á Dimmalætting latið seg bóndafanga av einum kyn-iskum og manipulerandi tíð-indasmiði, ja, so stendur tað til skiftirættin at vurdera um slíkt maktmisbrúk er krimi-nelt, og er tað ikki tað, so er

tað, ið hvussu so er, ein mor-alsk svínagerð.

Tað skal stórt dirvi til, um harra Gregersen ætlar at spáka óskammaður millum manna eftir hesa fúlu “sor-tie”. Var nakað sum helst mansevni í honum, so bard-ist hann fyrst og fremst fyri síni lønarmanning heldur enn at svíkja tey.

